

Konsolideeritud majandusaasta aruanne

aruandeaasta algus: **01.01.2023**

aruandeaasta lõpp: **31.12.2023**

sihtasutuse nimi: **Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid**

registrikood: **90012432**

tänava nimi, nr: **Kooli tn 5**

linn: **Haapsalu linn**

maakond: **Lääne maakond**

postisihtnumber: **90502**

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	12
Konsolideeritud bilanss	12
Konsolideeritud tulemiaruanne	13
Konsolideeritud rahavoogude aruanne	14
Konsolideeritud netovara muutuste aruanne	15
Lisa 1. Arvestuspõhimõtted	16
Lisa 2. Tütarettevõtte	19
Lisa 3. Raha	19
Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed	19
Lisa 5. Varud	19
Lisa 6. Materiaalne põhivara	20
Lisa 7. Võlad ja ettemaksed	20
Lisa 8. Laenukohustised	21
Lisa 9. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	21
Lisa 10. Võlad töövõtjatele	21
Lisa 11. Tulu ettevõtlusest	22
Lisa 12. Annetused ja toetused	22
Lisa 13. Jagatud annetused ja toetused	22
Lisa 14. Mitmesugused tegevuskulud	23
Lisa 15. Tööjõukulud	23
Lisa 16. Muud finantstulud ja -kulud	23
Lisa 17. Seotud osapooled	24
Lisa 18. Emaettevõtte põhjaruanded	25
Aruande allkirjad	28
Vandeauditori aruanne	29

Tegevusaruanne

I Sissejuhatus

Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (edaspidi SA HLM) põhikirjalised eesmärgid on:

1. Läänemaa ja Haapsalu linna kultuuri- ja looduspärandi ning Eesti side ja raudtee ajaloo tutvustamine ja populariseerimine;
2. Haapsalu linna ja piirkonna konkurentsivõime tugevdamine.

II Põhieesmärgid ja nende täitmine

1. Näitusetegevus

Kokku koostati 17 näitust, millest olulisemad olid:

1.1. Imedemaa:

- Ilon Wiklandi loomingu ülevaatenäitus „Von Bullerbü bis Karlson vom Dach“ Waiblingen, Galerie – Stihl (Baden-Württemberg; Saksamaa, 18.03.-11.06.23.).

Näitust külastas u. 10.000 inimest.

- „Vanaema ja vanaisa juures. Elukogemus Ilon Wiklandi piltidel“ (Imedemaa, 19.05.23-07.01.24).

- „Maja Haapsalus. Ilon Wiklandi illustratsioonid“ Sigulda laste- ja noortekirjanduse festivalile Lätis (06.10.-4.11.23.).

- deponeerimisleping Astrid Lindgreni sihtasutusega (Stiftelsen för bevarandet av Astrid Lindgrens gärning) Lindgreni muuseumi uue püsiekspositsiooni sisustamisel Ilon Wiklandi illustratsioonidega (Näs, Wimmerby, Rootsi).

1.2. Linnusemuuseum:

- Püsiekspositsiooni täiendamine linnuse 19. sajandi graafikaga „Varemete aeg“. Näituse ettevalmistamine oli varem edasilükkunud seoses koroonakriisiga.

1.3. Raekoda:

- rõivanäitused „Pulmas, talgutel ja kõrtsis. Läänemaa kihelkondade rahvarõivad 19. sajandil ja 20. sajandi alguses“ (02.06.23-07.01.24.) ja „Rahvuslik moelava. Rahvuslikud mustrid moodsas rõivastuses“ (02.06.23-07.01.24.) ühes koolinoorte veebikonkursi „Kodukapi mood“ korraldamisega;

- veebinäituse koostamine „Kiideva kaluriküla fotod“.

1.4. Ants Laikmaa muuseum:

- suvehooaja kunstinäitused – Jüri Haini mälestusnäitus (05.05.-29.06.23); Naima Neidre 80 graafikanäitus (30.06.-02.08.23), Ants Roosi mälestusnäitus (03.08.-12.23).

2023. aasta Eesti muuseumide aastaauhindade ehk Muuseumiroti konkursi nominendiks said kogukonna sõber kategoorias rõivanäitused „Pulmas, talgutel ja kõrtsis“ ja „Rahvuslik moelava“ ühes koolinoorte veebikonkursiga „Kodukapi mood“.

2023. aastal pälvisid KULKA Läänemaa ekspertgrupi aastapreemia Imedemaa juhataja Maarja Kõuts ja tunnustuspreemia Raekoja näituste kuraator Kadri Laur.

2. Omateenitud vahendid ja muuseumide külastus

2.1. Omateenitud vahendid:

- tasulisi teenuseid osutati summas 439.472 eurot (kavandati 428.500 eurot vrdl. 2022.a. 385.243 eurot).

Teenitud omavahenditest moodustas 73% piletimüük (319.935 eurot); ülejäänud 27% moodustas muuseumipood (42.177 eurot vs. 2022 .a. 39.094 eurot) ja ürituste platsirent (26.161 eurot vs. 2022 .a. 27.964 eurot).

2.2. Muuseumikülastus:

Kokku külastas muuseumi 61.016 külastajat (kavandati 60.000 vrdl. 2022.a. 54.716).

Kevadistes kooligruppides osales programmides 5874 õpilast; muuseumikaardiga külastusi oli 2139 ehk 3 % (kompensatsioon 11.578 eurot). Välismaalaste osakaal moodustas 18%; populaarsemaks osutus linnusemuuseum 34%-ga. Tasuta külastusi oli 6762, sh. Ukraina sõjapõgenikud 1043.

3. Muuseumikogude kirjeldamine ja digiteerimine:

3.1. MuIS`i on sisestatud 96% kogu SALMi kogust; raudteekogust 75%.

3.2. Digiteeritud on end. Läänemaa Muuseumi (LM) kogust 68%; raudteekogust 48%.

Raudtee- ja sidekogu kirjeldamine olnud ajamahukam seoses nii kogude üleviimisega uutele pindadele kui ka paralleelselt toimuvale inventuurile.

III Meetmed põhieesmärkide täitmiseks

1. Arendustegevused

Eesmärk: kultuuripärandi tutvustamine erinevates vormides ning selle läbi pärandist osasaajate ja muuseumide külastajate arvukuse suurendamine.

1.1 Üritused:

- 05.02. Ilon Wiklandi nimelise noore kunstniku preemia konkursi võitjate autasustamine ja konkursi ülevaatenäituse koostamine (kuni 03.23).

- 08.07.-30.07. Imedemaa laste suvelavastus A. Kivirähk „Oskar ja asjad“ tootmine (lavastaja A. Suislep) – kokku 9 etendust (1536 inimest; omatulu 8212 eurot).

Etendusega kaasnes 06.05. kunstnik Anne Pikkovi illustratsioonide näituse avamine A. Kivirähki raamatule „Oskar ja asjad“.

1.2. Uurimistöö: konverentsid, publikatsioonid / trükised:

- 01.01.-01.07. Läänemaa Muuseumi Toimetised XXV koostamine ja esitus.

- 01.07. Läänemaa Muuseumi XXIX ajaloo konverentsi korraldamine.

1.2. SA HLM arengukava koostamine aastateks 2023-2026

- 08.08.23. kinnitati SA HLM nõukogu poolt (koosolek nr 44).

1.3. Muud tegevused

- 01.-12. Imedemaa (sh noored kuraatorid) osalemine Islandi-Soome-Taani-Eesti koostööprojektis „The Water Drop“.

- 01.-12. osalemine rahvusvahelises kööstööprojektis „Nidarosist Novgorodi: kultuurid ajaloolistel Püha Olavi teedel“ (EMP ja Norra toetusprogramm). Projekti juhtivpartner: Tallinna Ülikool, kaaspartnerid: Muinsuskaitseamet, Tartu Ülikool, SA HLM. Koostöös TÜ uuriti 2022-2023 Saastna kabelivaret (Lääneranna vald). Projekti toetus arheoloogilisteks uuringuteks 2022-2023 35.609 eurot, sellest 2023 aastal summas 24.015 eurot.

- 05. algatati Ilon Wiklandi loomingut tutvustava kataloogi koostamine eesti- ja inglise keeles. Ilon Wiklandi välisnäitused toimuvad 05.2024-01.2025 Göteborgi Kunstimuuseumis ja 03.-06.2025 Stockholmis Prins Eugens Waldemarsudde muuseumis.

Maksumus 11.500 eurot (koostamine, tõlge inglise keelde, kujundus); rahastajad: SA HLM, Eesti Rahvuskultuuri Fond.

- 01.10. Raudtee- ja Sidemuuseumi rahastamisotsus INTERREG EstLat projektis „Green Railways II“. Toetuse suurus: 102.275 eurot (omafin. 20%); projekti kestvus: 35 kuud. Eesmärk: kaasata uued sihtrühmad, luua uued külastaja atraktsioonid (sh. dresiini remont-restaureerimine).

2. Investeeringud

Eesmärk: Kultuurimälestiste (sh piiskopilinnus ühes toomkirikuga) konserveerimis- ja korrastustööde kavapõhine rakendamine nii külastuskeskkonna ohutuse kui ka mitmekülgsema kasutamise tagamiseks.

1. Remont

1.1. Linnusemuuseum:

- lõpetati sissepääsupaviljoni katusekatte garantii- ja muudatustööd: külastajate käigutee valmistamine ja paigaldamine. Katusevahetusega peatati sissepääsupaviljoni läbijooksud.

Töid rahastas Kultuuriministeerium, SA HLM – kokku 40.000 eurot.

- likvideeriti linnusekiriku tugipiilari katusekatte tormikahjustus.

Töid rahastas Kultuuriministeerium summas 12.875 eurot.

1.2. Ants Laikmaa muuseum:

- WC ja sanitaarsõlme avariiremont, millega ehitati välja inva WC ning tagati teenus kõigile külastajagruppidele.

Töid rahastas Kultuuriministeerium summas 9.630 eurot.

1.3. Raekoda:

- 08.-11. Hoone I korruse avariiliste akende remont – 7 akent.

Kokkuvõttes piirduti majandusaastal avariilist olukorda likvideerivate ja ennetavate remontidega. Algselt 2023. aastaks kavandatud Imedemaa õuealal uue atraktsioonina tädi Bergi maja avamine ja Raekoja treppide remont (paigaldati käsipuu) lükati edasi seoses linnuse sissepääsupaviljoni katusekatte täiendavate remontide tõttu.

3. Muuseumikogud

Eesmärk: Sihtasutuse käsutusse antud kultuuriväärtuslike kogude korrastamine ja üldsusele kättesaadavaks tegemine.

Kogude kirjeldamine ja digiteerimine:

- 01.-12. – MuIS`i sisestatud kokku 96% kogu SALMi kogust; sh. raudteekogust 75%.

- 01.-12. end. Läänemaa Muuseumi (LM) ja sidemuuseumi kogude MuISi kirjeldamine (I etapp) – kokku 880 eset.

- 01.-12. Raudteekogust digiteeritud 47,9% ehk 6712 museaali (kogu 14002).

- 01.-12. end. Läänemaa Muuseumi kogu digiteerimine (100% = 70.829 museaali); kavandatud eesmärk 68% saavutati (2022 .a. oli 65,7%), suurimad juurdekasvud:

04. – täiendavalt digiteeriti koostöös Konserveerimis- ja Digiteerimiskeskusega Kanut (EVM) LM kunstikogust 150 kunstiteost (maalid, Wiklandi pisiplastika, skulptuurid) – kokku on kunstikogust digiteeritud 86%.

01.-12. jätkus koostöös perekond Alveri kaasabil Haapsalu linnapea Hans Alveri foto- ja dokumendimaterjali läbitöötamine, kirjeldamine ja süstematiseerimine – ettevalmistus muuseumikogusse vastuvõtuks.

01.-12. jätkus sidemuuseumikogu inventuur (alakogude kaupa) seoses kolimisega uutele hoidlapindadele (Haapsalu Veevärk).

Sügis-talvisel perioodil kaasati kogude kirjeldamisele ja sidekogu inventuuri läbiviimiseks täiendavat tööjõudu muuseumi siseselt. Samuti kasutati täiendavat tööjõudu arheoloogiakogude kirjeldamiseks, konserveerimiseks ja korrastamiseks.

Kogude ülevaatamisel tõusis vajadus hinnata end. Läänemaa Muuseumi looduskogu (botaanika, zoologia ja geoloogia) seisundit ning edasist perspektiivi. Looduskogu on olnud aastaid aktiivsest kasutusest väljas, seda pole kavas täiendada ning puudub kompetents arendustegevuseks. Üheks lahenduseks on anda objektid üle looduspärandit tutvustavale ja uurivale mäluasutusele või loodushariduskeskusele. Lõplik otsus looduskogu edasisest perspektiivist SA HLM muuseumikollektsiooni osana on kavas teha 2024. aastal.

4. Personal

Eesmärk: Sihtasutuse igapäevase toimimise ja arendustegevuste tagamine kompetentse ja motiveeritud personaliga.

- 20.09.23 .a. kinnitas SA HLM nõukogu uue struktuuri, mis täpsustas struktuuriüksuste ametikohti (Linnusemuuseum, Ants Laikmaa muuseum) ja kaotas täitmata ametikohad.

Muudatused lähtusid töökohtade ümberkorraldamisest eesmärgiga tõhustada struktuuriüksuste multifunktsionaalsust, suurendades kohtadel vastutust ja hajutatud juhtimist.

IV Kokkuvõte

2023. majandusaasta oli sihtasutusele COVID 19 kriisi järgselt teine täis tööaasta, kuna 2018. aastal suletud linnusemuuseum avati uuendatuna 2019. aasta juunis. Nii 2022. kui ka 2023. aastal ületati kavandatud omateenitud vahendid summas 50.000 eurot. Tõusule vaatamata pole asutuse majandustulemused COVID 19 kriisi järgselt taastunud, 2023. majandusaasta tulemus 2019. aasta tulemusest 76.000 euroga alla (439.879 eurot vs. 2019.a. 516.505 eurot). Kokku moodustasid omateenitud vahendid asutuse eelarvest (1.146.406 eurot) 38,4 %.

Arvestades tarbimiskeskonna langustrende võib järgmisel, 2024. majandusaastal muuseumide külastushuvi jääda võrreldes varasemaga tagasihoidlikumaks. Nagu näitas 2023. aasta, täideti omavahendite plaan alles detsembris tänu plaanivälistele töödele (arheoloogilised avariikaevamised). Samuti võis külastatavuse juures näha tugevamat hooajalisuse kinnistumist – külastuste põhirõhk langes valdavalt kolmele suvekuule. See omakorda avaldab mõju asutuse majandustulemuste plaani täitmisel, kus määrava tähtsusega on kolmanda kvartali tulemus. Soovituslikult tuleb selleks ajaks täita 90% omavahendite plaanist.

Omavahendite kasvu kõrval jäi muuseumikülastajate juurdekasv stabiilseks – kahel järjestikusel aastal lisandus 5000 piletiga külastajat. Sama trendi arvestades võtaks COVID 19 eelse külastajate arvu taastumine kuni neli aastat aega (vrld. 2019. a. 82.054 vs. 2023.a. 61.016). Ka järgmisel 2024. majandusaastal jääb prioriteediks külastajate arvu taastamine, mistõttu piletihindade tõstmist üldjuhul ei kavandata.

Näitusetgevusest väärib esiletõstmist Ilon Wiklandi pärandi tutvustamine välismaal. COVID 19 järgsed näitused Saksamaal 2022. aastal Hannoveris (Alam-Saksi) ja 2023. aastal Weiblingenis (Baden-Württemberg) jätkuvad 2024-2025 näitustega Rootsis (Göteborg: 25.05.2024 – 12.01.2025; Stockholm: 15.05.2025 – 17.08.2025). Välisnäitused tõstatasid nõudluse Ilon Wiklandi loomingut tutvustava kataloogi vastu, mille koostamine algatati 2023. aastal. Arvestades Ilon Wiklandi ja Astrid Lindgreni koostöö suurt rahvusvahelist tuntust, on trükisel potentsiaal leida täiendavat ostuhuvi väliskirjastustelt (eeskätt Rootsi, Saksamaa, Soome). Näitusetgevus välismaal järgib ka eesmärki kasvatada huvi Haapsalu ja Eesti kui reisisihtkoha vastu.

Uue tegevusena käivitusid ettevalmistused roheline muuseumi kriteeriumide täitmiseks. Kõigis muuseumi struktuuriüksustes toimus jäätmete kogumine liigiti, selleks mindi üle eraldi jaotusega prügikastidele. Kõigil muuseumiürituste korraldamisel lähtuti keskkonnahoidlikest põhimõtetest. Näitusetgevuses on asutus aastaid järginud materjalide korduvkasutuse printsiipi. Sihtasutus on kavas taotleda „Rohelise muuseumi“ märgist 2024. aastal.

Probleemid, mis mõjutavad ja mõjutavad asutuse tegevust:

1. Kinnisvara remonditoetus.

Kõik olulised tööd suudeti teha tänu Kultuuriministeeriumi remondifondi toetustele. Samas puuduvad asutusel vahendid hoonete tavapäraseks ehitushoolduseks, põhirõhk on avariiliste olukordade likvideerimisel. Tänapäevase asutuse eelarve katab vaid hädapärased kulutused.

Leidmaks täiendavaid ressursse plaanib sihtasutus esitada taotlused 2024. aastal avanevale riigi toetusmeetmele kultuuriväärtusega hoonete energiatõhususe toetamiseks. Objektideks on Linnusemuuseumi toomkirik ja Raudtee- ja sidemuuseumi ajalooline Haapsalu jaamahoone.

2. Energiahindade tõus.

Ajavahemikus 2021-2023 on maksed elektri tarbimise ja kaugkütte eest suurenenud 23%. Seni on tõusu katteallikaks omateenitud vahendid. Energiahindade kallinemine pärsib omateenitud vahendite suunamist arendustegevusse (näitused, külastajaprogrammid), mis on vajalik muuseumitöö korraldamisel ja omatulu teenimisel.

3. Hoidlate inventari kaasajastamine ja ajutiste hoidlapindade laiendamine.

Vajadus täiendavateks kulutusteks põhjustas muuseumikogudele hoiuteenust pakkuva Põhja-Eesti pärandihoidla ja museaalide konserveerimiskeskuse ehituskavade peatamine. Sihtasutuse hoidlad hõlmavad 759,7 m², neist 254 m² ehk 33 % asub rendipinnal (raudtee- ja sidekogu). Täiendavalt tuleb kavandada kulutusi amortiseerunud hoidlariulite väljavahetamiseks ning materjalide soetamisele hädaolukorras tegutsemiseks, tagamaks kogude evakueerimise valmiduse. Hädavajalik on kasutuskõlbatu õhuniisutaja väljavahetamine (ei ole remonditav) ja ühe hoidla katuseremont, milleks puuduvad rahalised vahendid.

4. Töötasu.

Kultuuritöötaja miinimumpalga külmutamisega tekib reaalne oht, et kogemustega töötajad lahkuvad tasuvamale tööle väljaspool sektorit. Olukorda aitaks leevendada üldine palgafondi tõstmise, mis võimaldab töötajate paindlikumat tasustamist.

5. Riigi Info- ja Kommunikatsioonitehnoloogia Keskuse (RIT) arvutitöökohateenus.

Seoses üleminekuga RIT-i arvutitöökohta teenusele jääb katmata kassasüsteemide võrguühenduse teenindamine. Põhjuseks kassasüsteemide hooldus kolmanda osapoole poolt, mida loetakse küberriskiks. RIT kassatarkvara arendust ei paku. Tekib olukord, kus sihtasutusel tuleb tagada kassade töös hoidmiseks viies muuseumis eraldi võrguühendused. Näiteks tuleks Ants Laikmaa muuseumis pidada kahte eraldi võrguühendust (RIT-i arvutitöökoht ja kassaarvuti) ühele töötajale (!). Samas on muuseumile strateegilise tähtsusega tõrgeteta turvalise internetipanga ühenduse tagamine.

RIT-i teenusele üleminek ei too kulude kokkuhoidu, pigem täiendavaid kulutusi. Kultuuriministeerium on kavandanud SA HLM ülemineku RIT-i teenusele 2024. aasta I poolaastal.

Kokkuvõttes oli 2023 majandusaasta asutusele kõigis näitajates tõusuaasta, mil parendati muuseumide külastuskeskkonda ja oldi edukad nii sisutegevuste arendamisel kui ka välisnäituste korraldamisel. Tulemuse tagas panustamine kollektiivi ühtekuuluvusse ja suund vastutuse delegeerimisele.

V Rannarootsi Muuseum

(koostas Ülo Kalm)

Rannarootsi Muuseum on asutatud 1992. aastal eesmärgiga oma vara valitsemise ja kasutamise kaudu koguda, säilitada, uurida ja vahendada rannarootsi aladega seotud kultuuriväärtusliku materjali hariduslikel, teaduslikel ja elamuslikel eesmärkidel. Alates 2019. aastast tegutseb muuseum sihtasutusena. Muuseumil on 4,5 töötajat Haapsalus ja 1 töötaja muuseumi filiaalis Ruhnus.

Rannarootsi Muuseumi külastas 2023. aastal kokku 10 543 külastajat.

Ruhnu Muuseumi külastas 2023. aastal kokku 1 662 külastajat.

Muuseumi varasemad keskkonnahoiule suunatud tegevused:

- Muuseumi peahoone Sadama 31 fassaadi soojustamine koos akende vahetamisega ja küttesüsteemi rekonstrueerimine maaküttele üleviimisega (2013).
- Muuseumi näitusemaja Sadama 32 fassaadi soojustamine koos akende vahetamisega ja küttesüsteemi rekonstrueerimine maaküttele üleviimisega (2017)
- Muuseumi majandushoone Sadama 31 katusele 15 KW võimsusega päikesejaama rajamine (2022)

Tegevused 2023. aastal:

- Muuseumi kuraator töötab läbi erinevatest arhiividest saadud rannarootslaste meresõidu ajalugu käsitlevaid ajaloolisi dokumente teemakohase raamatu tarvis
- Muuseumi käsitöömehede klubi saab muuseumi kokku neljapäeviti. Memmed tegelevad traditsioonilise rannarootslaste käsitööga ja tutvustavad külastajatele oma tegemisi. Käsitöömehed on muuseumi juures toimetamas juba 26-s aasta.
- Iga päev kui muuseum on avatud koguneb 10-15 vabatahtlikku muuseumi käsitöötoas ja valmistavad varjevörke Ukraina jaoks. Varjevörkude valmistamisel on suureks väljakutseks sobiliku võrgulina ja erinevat värvi kangaste hankimine. Töös on 117-s varjevörk. Iga vabatahtlik, kes aitab varjevörku valmistada saab tänuks Noarootsi Noavabriku poolt valmistatud kadakast võinoa, millele on graveeritud „Slava Ukraini“.
- Jätkus hiiu kandle kursus 1-2 korda kuus Rannarootsi Muuseumis õpetaja Liisa Koemets –Bastida juhendamisel. Hiiukandle kursusel osaleb 40 hiiukandle huvilist üle Eesti.
- Veebruaris korraldasime kogu pere Talvapäeva, kus tegevusi ja võistlusi jagus nii jää peale kui maale. Meeleolukat muusikat esita Enrik Visla.
- Näitusemajas sai oma jõududega remonditud üks tualett.
- Muuseumi kuraator Jorma Fribergiga sai talvel varutud materjal vaateredeli valmistamiseks. Kevadel valmistasime ja paigaldasime vaateredeli võrgukuuri seina najale. Ajalooliselt olid vaateredeli rannarootslastel peamiselt Osmussaarel ja Pakritel lootsi teenuse korraldamisel, merehädaliste õigel ajal avastamiseks, hülgejahi hooaja algusaja määramiseks.

- Kevadel korraldasime Köstri talu heakorra talgud Köstri talu-kooli kohas Kudanis ja paigaldasime suunava teeviida. Suve jooksul trimmerdasin 4 korda Köstri talu krundil rohtu ja hoidsin korras köster Johan Nymani haua.
- Koostöös Noarootsi kooli ja Noarootsi kogudusega korraldasime õpilastele õpisarja „Rannarootsi radadel“ raames vabaõhu köstrikskooli päeva, mille raames korrasime köstritalu kohta, kuululine köstritalu lapsepõlves elanud Ingrid Nymani mälestusi ja Noarootsi koguduse õpetaja Kristo Hüdsi viis läbi köstrikskooli tunni. Õpilased mängisid rannarootslaste ringmänge ja päev lõppes ühise talgusupi söömisega.
- Muuseum jätkas merekultuuripärandi tutvustamiseks traditsiooniks saanud suitsukala päevade korraldamist koos vanasadama turuga. Aasta jooksul olid nii räime, tuulekala kui ahvena päev.
- Muuseumi paadikogus on 12 puupaati, mis vajavad igal aastal hooldamist ja remonti. Muuseumi kuraator Jorma Friberg tegeles paatide tõrvamise ja veeskamisega. Pooled paadid olid suvel muuseumi väikesadama kai ääres küllastajatele tutvumiseks. Naissaare kaluripaati Lilianiga oli huvilistel ettetellimisega võimalus teha sõite Haapsalu Tagalahel.
- Muuseum korraldas tänavu kahed Korsi talgud Ruhnus. Esimesel talgul osales 22 talgulist ja teisel 20 talgulist. Talguliste abiga heakorrasitati Korsi talu krundi. Eemaldati pikkmaja otsas asunud saare kännud, asemele rajati lillepeenar ja istutati traditsioonilised taluaia lilled. Pikkmaja elutuba tühjendati ahjukividest ja prahist, taastati humala tapuaed, tõrvati katusealuse katus, suitsusauna küttepuud riidastati, kinnistu piirile rajati võrgust ja pilliroost vaheaed.
- Muuseum osales Tallinnas Etnolaadal ja tutvustas rannarootslaste kultuuripärandit.
- Muuseum korraldas koos Läänemaa Suurperede Liiduga liidu 10. juubeli meeleoluka päeva muuseumis, kus suurperedel oli võimalus nautida paadisõitu Haapsalu lahel, grillida ja tutvuda Rannarootsi muuseumiga.
- Vabatahtlikele varjevõrkude valmistajatele korraldasime tänuks bussireisi Hiiumaale, tutvustamaks hiiurootslastele olulisi paiku ja nende ajalugu.
- Sügise saabudes tuli paadid veest välja tõsta, hooldada ja ehitada koormakattest kate kaitseks ilmastiku eest.
- Detsembris toimusid Jõulu õpitoad, kus lapsed valmistasid ja kaunistasid glasuuriga piparkoogimaju. Kokku valmistati 27 piparkoogimaju, mille valmistajad said kingiks.
- Jätkus koostöö Kanutiga, kuhu muuseum viib kokkuleppel esemeid restaureerimiseks ja digiteerimiseks.
- Aasta jooksul esitati kokku 1 tegevustootlust ja 12 projektitaotlust kogusummas 179 662€, mis rahuldati. 5 projektitaotlust on otsuse ootel. 4 taotlust ei rahastatud.

PEAMISED FINANTSSUHTARVUD

konsolideeriva üksuse majandusaasta ning sellele eelnenud majandusaasta kohta

Finantssuhtarvude arvutamise meetodika

Tulemi marginaal = tulem / müügitulu

Netovara puhastootlus = tulem / netovara

Lühiajaliste kohustiste kattekordaja = käibevara/ lühiajalised kohustised

Võlakordaja = kohustised/ koguvara

Netovara määr = netovara / aktiva

Finantssuhtarvude lähteandmed	2023.a.	2022.a.
Käibevara	102 060	460 304
Kohustised	89 794	279 093
Lühiajalised kohustised	89 794	274 456
Netovara	4 948 579	5 433 466
Aktiva	5 038 373	5 712 559
Varad	5 038 373	5 712 559
Müügitulu	439 472	385 243
Tulem	-484 887	48 395
Tulemi marginaal	-1,1	0,12
Netovara puhastootlus	-0,1	0,01
Lühiajaliste kohustiste kattekordaja	1,14	1,68
Võlakordaja	0,02	0,05
Netovara määr	0,98	0,95

Anton Pärn

Juhatuse liige

Haapsalus, 07.03.2024

Raamatupidamise aastaaruanne

Konsolideeritud bilanss

(eurodes)

	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Varad			
Käibevara			
Raha	3	102 733,00	392 051,00
Nõuded ja ettemaksud	4,9	61 003,00	98 505,00
Varud	5	26 087,00	36 677,00
Kokku käibevarad		189 823,00	527 233,00
Põhivara			
Materiaalne põhivara	6	5 425 449,00	5 774 784,00
Kokku põhivarad		5 425 449,00	5 774 784,00
Kokku varad		5 615 272,00	6 302 017,00
Kohustised ja netovara			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Võlad ja ettemaksud	7,9,10	139 054,00	307 974,00
Laenukohustised	8	4 637,00	10 932,00
Kokku lühiajalised kohustised		143 691,00	318 906,00
Pikaajalised kohustused			
Laenukohustused	8	0,00	4 637,00
Kokku pikaajalised kohustised		0,00	4 637,00
Kokku kohustised		143 691,00	323 543,00
Netovara			
Sihtkapital nimiväärtuses		1 574 209,00	1 574 209,00
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem		4 404 265,00	4 366 528,00
Aruandeaasta tulem		-506 893,00	37 737,00
Kokku netovara		5 471 581,00	5 978 474,00
Kokku kohutised ja netovara		5 615 272,00	6 302 017,00

Konsolideeritud tulemiaruanne

(eurodes)

	Lisa	2023	2022
Tulud			
Annetused ja toetused	12	928 822,00	1 347 093,00
Tulud ettevõtlusest	11	486 060,00	431 100,00
Muud tulud	11	0,00	0,00
Kokku tulud		1 414 882,00	1 778 193,00
Kulud			
Jagatud annetused ja toetused	13	-1 680,00	-1 250,00
Mitmesugused tegevuskulud	14	-530 884,00	-546 681,00
Tööjõukulud	15	.978 528,00	-801 427,00
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	6	-423 305,00	-391 158,00
Kokku kulud		-1 934 397,00	-1 740 516,00
Põhitegevuse tulem		-519 515,00	37 677,00
Muud finantstulud ja -kulud	16	12 622,00	60,00
Aruandeaasta tulem		-506 893,00	37 737,00

Konsolideeritud rahavoogude aruanne

(eurodes)

	Lisa	2023	2022
Rahavood põhitegevusest			
Laekunud annetused ja toetused		825 366,00	894 670,00
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest		484 964,00	431 396,00
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks		-1 680,00	-1 250,00
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest		-504 770,00	-411 690,00
Väljamaksed töötajatele		-970 188,00	-816 040,00
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest		90 407,00	77 487,00
Kokku rahavood põhitegevusest		-75 901,00	174 573,00
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaalse ja immateriaalse põhivarade soetamisel		-217 426,00	-367 100,00
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest		8 911,00	218 368,00
Muud laekumised investeerimistegevusest		6 611,00	0,00
Kokku rahavood investeerimistegevusest		-201 904,00	-148 732,00
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed		-10 931,00	-10 658,00
Makstud intressid		-582,00	-591,00
Kokku rahavood finantseerimistegevusest		-11 513,00	-11 249,00
Kokku rahavood		-289 318,00	14 592,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	3	392 051,00	377 459,00
Raha ja raha ekvivalentide muutus		-289 318,00	14 592,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	3	102 733,00	392 051,00

Konsolideeritud netovara muutuste aruanne

(eurodes)

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
31.12.2017	1 064 598,00	1 113 964,00	2 178 562,00
Aruandeaasta tulem		2 030 244,00	2 030 244,00
31.12.2018	1 064 598,00	3 144 208,00	4 208 806,00
Asutajate ja liikmete sissemaksud 22.02.2019	509 611,00		509 611,00
Aruandeaasta tulem		1 681 490,00	1 681 490,00
31.12.2019	1 574 209,00	4 825 698,00	6 399 907,00
Aruandeaasta tulem		-185 885,00	-185 885,00
31.12.2020	1 574 209,00	4 639 813,00	6 214 022,00
Aruandeaasta tulem		-273 285,00	-273 285,00
31.12.2021	1 574 209,00	4 366 628,00	5 940 737,00
Aruandeaasta tulem		37 737,00	37 737,00
31.12.2022	1 574 209,00	4 404 265,00	5 978 474,00
Aruandeaasta tulem		-506 893,00	-506 893,00
31.12.2023	1 574 209,00	3 897 372,00	5 471 581,00

Lisa 1. Arvestuspõhimõtted

1.1. Üldine informatsioon

Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid raamatupidamise konsolideeritud aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga. Eesti finantsaruandluse standardi põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täiendavad Raamatupidamise Toimkonna poolt välja antavad juhendid ning Avaliku sektori finantsarvestuse ja – aruandluse juhendis sätestatud nõuded. Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid aastaaruanne on koostatud kontserni raamatupidamise aastaaruande põhimõttest lähtuvalt. Elimineeritud on Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõte) ja Sihtasutus Rannarootsi Muuseumi (tütarettevõte) omavahelised tehingud rida-realt.

Raamatupidamise aruanne on koostatud eurodes.

Tulemiaruaruande koostamisel on lähtutud Raamatupidamise Toimkonna juhendi (RTJ) nr 14 esitatud skeemist 1. Rahavoogude aruanne on koostatud kasutades otsest meetodit.

1.2. Raha ja raha ekvivalendid

Raha ja raha ekvivalentidena kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes sularahakassas ning Riigikassas olevat raha jääki. Asutuse arvestusvaluuta on euro. Kõik rahalised vahendid on kajastatud eurodes.

1.3. Välisvaluutas toimunud tehingud ning välisvaluutas fikseeritud finantsvarad ja -kohustised

Tehingud, mis ei ole fikseeritud eurodes (välisvaluutatehingud) arvestatakse eurodesse kasutades tehingu kuupäeva vahetuskurssi.

1.4. Nõuded ostjate vastu

Nõudeid kajastatakse bilansis nõudeõiguse tekkimise momendil ja hinnatakse lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Hindamisel vaadeldakse igat arvet eraldi. Nõude hindamisel võetakse arvesse nii bilansipäevaks teadaolevaid kui ka bilansipäeva järgseid kuni aruande koostamiseni selgunud asjaolusid, mis võivad mõjutada nõude laekumise tõenäosust.

Ebatõenäoliselt laekuvad ostjate arved hinnatakse maksetähtaja ületamise järgi:

- (a) 90-180 päeva võrra maksetähtaja ületanud nõuded hinnatakse alla 50% ulatuses;
- (b) üle 180 päeva võrra maksetähtaega ületanud nõuded hinnatakse 100% ulatuses alla.

1.5. Varud

Varudena kajastatakse müügi eesmärgil soetud kaupu.

Varud võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja muudest soetamisega seotud otsestest kuludest. Varude arvestuses kasutatakse FIFO meetodit. Varude realiseerimist kajastatakse nende soetamise järjekorras.

1.6. Materiaalne põhivara ja immateriaalne põhivara

Materiaalseks põhivaraks loetakse varasid hinnangulise kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja soetusmaksumuses alates põhivara kapitaliseerimise alampiir välja arvatud maa, mis võetakse soetusmaksumuses arvele olenemata maksumusest.

Alates 01.01.2023 muutus arvestuspõhimõtte põhivarade kajastamisel ja kapitaliseerimise alampiir tõusis 5000 eurolt 10000 eurole. Soetusmaksumusega alla uut kapitaliseerimise alampiiri jäävad varad viidi seisuga 31.01.2023 väikevahendite arvestusse.

Põhivara soetusmaksumusse võetakse arvele kulutused, mis on vajalikud selle viimiseks tööseisukorda ja -asukohta (vara soetusmaksumus, kulutused transpordile, paigaldamisele). Materiaalset põhivara kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumulieeritud kulum.

Amortisatsiooni arvestamisel kasutatakse lineaarset meetodit. Kulumi norm määratakse igale põhivaraobjektile eraldi, sõltuvalt selle kasulikust tööeast. Materiaalse põhivara objektide

soetusmaksumus amortiseeritakse kuluks nende hinnangulise kasuliku eluea jooksul. Maad ei amortiseerita. Kulumit arvestatakse igakuiselt.

Üldjuhul lähtutakse alljärgnevatest vahemikest:

- (a) Hooned ja rajatised 10-50 a.
- (b) Masinad ja seadmed 5-10 a.
- (c) Arvutus- ja muu infotehnoloogiline tehnika 3-5 a.
- (d) Inventar ja muu amortiseeruv põhivara 5-10 a.

1.7. Rendid

Renditehingut käsitatakse kapitalirendina, kui kõik olulised vara omandiga seonduvad riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule.

Üldjuhul kajastatakse kapitalirendina kõik lepingud, kus on täidetud vähemalt üks järgnevatest tingimustest:

- (a) renditava vara omandiõigus läheb rendiperioodi lõpul üle rentnikule;
- (b) rentnikul on optioon osta renditavat vara oluliselt madalama hinnaga selle õiglasest väärtusest ning on kindel, et rentnik seda kasutab;
- (c) lepinguperiood katab üle 75% renditava vara majanduslikust elueast;
- (d) rendi jõustumise hetkel on rendimaksete miinimumsumma nüüdisväärtus üle 90% renditava vara õiglasest väärtusest;

Kui vara antakse tasuta kasutusse perioodiks, mis ületab 75% vara järelejäänud kasulikust elueast, loetakse tehing oma sisult ka kapitalirendiks. Kuna tasuta rendile andmisel kapitalirendinõuet ega -kohustust ei teki, kajastatakse tehingut mitterahalise sihtfinantseerimisena põhivara jääkväärtuses ja võetakse põhivara bilansis arvele. Põhivara tasuta kasutusse andja eemaldab vara bilansist ja kajastab selle jääkväärtuse mitterahalise sihtfinantseerimisena põhivara soetuseks, ning peab vara kohta edaspidi arvestust bilansiväliselt.

1.8. Annetused ja toetused

Toetused ja annetused jagunevad tegevustoetusteks ja sihtotstarbelisteks toetusteks ehk sihtfinantseerimiseks. Sihtfinantseerimine võib olla antud tegevuskuludeks ja põhivara soetuseks. Sihtfinantseerimisena kajastatakse projektipõhiselt saadud toetusi, mida iseloomustab kindel eesmärk koos näitajatega, mille alusel eesmärgi täitmist mõõdetakse, ajakava ja rahaline eelarve. Toetuse andja või vahendaja nõuab projekti kohta detailset aruandlust koos kulutuste kohta andmete esitamisega ning raha ülejääk nõutakse projekti lõppedes saajalt tagasi. Sihtotstarbelised annetused ja toetused kajastatakse tuluna perioodis, mil leiavad aset kulutused, mille kompenseerimiseks annetused ja toetused on mõeldud.

Toetust loetakse põhivara sihtfinantseerimiseks, kui selle kasutamise põhitingimuseks on kindlaksmääratud põhivara ost, ehitamine või muul viisil soetamine. Põhivara sihtfinantseerimist kajastatakse brutomeetodil ehk sihtfinantseerimise abil soetatud vara võetakse bilansis arvele tema soetusmaksumuses (tasuta saadud vara soetusmaksumuseks on tema õiglane väärtus) materiaalse või immateriaalse varana. Sihtfinantseerimist põhivara soetamiseks kajastatakse materiaalse või immateriaalse varana ja tuluna põhivara sihtfinantseerimisest samas perioodis, mil tehti kulutused.

Juhul, kui sihtfinantseerimine on küll laekunud, kuid selle kasutamisega seotud tingimused on veel täitmata või kulutusi pole tehtud, kajastatakse saadud vahendeid sihtfinantseerimise ettemaksena ehk kasutamata sihtfinantseeringuna. Tegevuskulude katteks saadud sihtfinantseerimist võib kajastada arvestuse lihtsustamise eesmärgil laekumisel koheselt tuluna, kui lepingujärgne summa on väiksem põhivara kapitaliseerimise alampiirist. Avaliku sektori sisese sihtfinantseerimise korral lepatakse kajastamise viisi eelnevalt omavahel kokku. Toetuse andjaga lepatakse kokku toetuse liik ning kannete tegemisel kasutatavad kontod ja tekkepõhised kuupäevad.

Tegevustoetused on toetused, mida toetuse saaja võib suuremal määral kasutada oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruanne tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Siin kajastatakse mitmesuguseid toetusi, mille korral on määratletud küll eesmärk, kuid mille kasutamise otstarve ei ole täpselt määratud. Tegevustoetusi kajastatakse kassapõhiselt laekumisel kohe tuluna.

1.9. Tulude arvestus

Tulud arvestatakse realiseerimismomendil või lepingus fikseeritud perioodi(de) kohta. Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtusel. Õiglane väärtus on summa, mille eest on võimalik vahetada vara teadlike, huvitatud ja sõltumatute osapoolte vahelises tehingus. Tulu kajastatakse siis, kui sihtasutusel tekib summale nõudeõigus.

Tulu kaupade müügist kajastatakse siis, kui:

- (a) olulised omandiga seonduvad riskid ja hüved on läinud üle müüjalt ostjale;
- (b) müüjal ei ole jätkuvalt niisugust haldamise vastutust, mida seostatakse omandiga ning puudub kontroll kauba või toote üle;
- (c) tulu müügittehingust saab usaldusväärset mõõta;
- (d) tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- (e) tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärset hinnata.

Tulu teenuste müügist kajastatakse lähtuvalt osutatava teenuse valmidusastmest bilansipäeval, eeldusel, et teenuse osutamist hõlmava tehingu lõpptulemust (s.o tehinguga seotud tulusid ja kulusid) on võimalik usaldusväärset prognoosida. Tehingu lõpptulemust on võimalik usaldusväärset prognoosida siis, kui:

- (a) tulu suurust on võimalik usaldusväärset mõõta;
- (b) tehingust saadava tasu laekumine on tõenäoline;
- (c) tehingu valmidusastet bilansipäeval on võimalik usaldusväärset mõõta; ja
- (d) tehinguga seotud tehtud kulusid ning tehingu lõpetamiseks vajalikke kulusid on võimalik usaldusväärset hinnata.

1.10. Kulud

Tegevuskuludena kajastatakse sihtasutuse tegevusega seotud kulusid. Kuludesse kantakse kõik aruandeperioodil tehtud kulud, sealhulgas perioodilised kulud. Kulud kajastatakse tekkepõhise arvestusprintsipi alusel. Kulude kajastamisel lähtutakse tulude-kulude vastavuse printsiibist. Kulusid kajastatakse samal perioodil kui nendega seotud tulusid.

Sihtasutuse tegevuskulude on jaotatud tööjõukuludeks, antud toetusteks, majanduskuludeks, põhivara kulumiks ja muudeks kuludeks.

1.10. Seotud osapooled

Seotud osapoolena käsitletakse tegev- ja kõrgema juhtkonda, tegev- ja kõrgema juhtkonna pereliikmeid ning nendega seotud äriühinguid.

Osapooled on seotud juhul, kui üks osapool omab kas kontrolli teise osapoole üle või olulist mõju teise osapoole äriilistele otsustele.

Lisa 2. Tütarettevõtte

	31.12.2023	31.12.2022
Sihtkapital	509 611,00	509 611,00
Eelmiste perioodide akumulieeritud tulem	35 397,00	46 055,00
Aruandeperioodi tulem	-22 006,00	-10 658,00
Kokku tütarettevõtte netovaras	523 002,00	545 008,00

Lisa 3. Raha

	31.12.2023	31.12.2022
Sularahakassa	4 742,00	3 182,00
Arvelduskontod riigikassas	97 991,00	388 869,00
Kokku raha	102 733,00	392 051,00

Sihtasutusel iseseisvat pangakontot kommertsbankades ei ole. Arvelduskontona kajastub aruandes Riigikassa konto.

Lisa 4. Nõuded ja ettemaksed

	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Ostjatelt laekumata arved		7 193,00	4 236,00
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	9	27 241,00	52 337,00
Muud nõuded		7 244,00	712,00
Ettemakstud tulevaste perioodide kulud		5 139,00	2 092,00
Saamata sihtfinantseerimine		14 186,00	39 128,00
Kokku nõuded ja ettemaksed		61 003,00	98 505,00

Lisa 5. Varud

	31.12.2023	31.12.2022
Müügiks ostetud kaubad	26 087,00	36 677,00
Kokku varud	26 087,00	36 677,00

Varudena kajastuvad müügi eesmärgi soetatud meened ja suveniirid, mille realiseerimine toimub pikema perioodi kui aasta jooksul. Varude saldo koosneb peamiselt kunstnikult Haapsalu Piiskopilinnuse taasavamiseks spetsiaalselt Piiskopilinnuses müümiseks tellitud portselan ja keraamilistest nõudest. Seisuga 31.12.2023 on portselan ja keraamilistest nõudest realiseerimata ja varuna arvel esemeid väärtuses 21670 eurot.

Lisa 6. Materiaalne põhivara

	Maa	Hooned ja rajatised	Masinad ja seadmed	Muu põhivara	Lõpetamata tööd ja ettemaksed	Kokku
31.12.2022						
Soetusmaksumus	36 793,00	7 071 904,00	384 044,00	669 674,00	97 560,00	8 259 975,00
Kogunenud kulum	0	-2 027 156,00	-198 713,00	-259 322,00	0	-2 485 191,00
Jääkväärtus	36 793,00	5 044 748,00	185 331,00	410 352,00	97 560,00	5 774 784,00
Soetused ja parendused	0	0	0	23 720,00	50 250,00	73 970,00
Amortisatsioonikulu	0	-290 592,00	-40 863,00	-56 301,00	0	-387 756,00
Allahindlused väärtuse languse tõttu	0	-9 711,00	-11 898,00	-13 940,00	0	-35 549,00
Ümberklassifitseerimine	0	147 810,00	16 721,00	86 170,00	-148 810,00	0
Kokku liikumised	0	-152 493,00	-52 761,00	-46 521,00	-97 560,00	-349 335,00
31.12.2023						
Soetusmaksumus	36 793,00	7 200 037,00	366 858,00	644 194,00	0	8 247 882,00
Kogunenud kulum	0	-2 307 782,00	-234 288,00	-280 363,00	0	-2 822 433,00
Jääkväärtus	36 793,00	4 892 255,00	132 570,00	363 831,00	0	5 425 449,00

Soetuste ja parendustena kajastub aruandes Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) Haapsalu linnuse linnusemuuseumi sissepääsupaviljoni avariilise katusekatte vahetus. Töödega alustati juba 2022.aastal ja lõpetati 2023.aasta mais. Sihtasutuses Rannarootsi Muuseum (tütarettevõtte) 2023.aastal kapitaliseeritavaid renoveerimistöid või soetusi ei olnud. Põhivara allahindlused väärtuse languse tõttu on seotud muutusega põhivara kapitaliseerimise arvestuspõhimõtetes. Põhivara kapitaliseerimise alammäär tõusis 01.01.2023 5000 tuhandelt eurolt 10000 eurole.

Lisa 7. Võlad ja ettemaksed

	Lisa	31.12.2023	31.12.2022
Võlad tarnijatele		46 438,00	195 025,00
Võlad töövõtjatele	10	11 337,00	8 651,00
Maksuvõlad	9	37 208,00	32 035,00
Saadud sihtfinantseerimine		43 201,00	72 263,00
Muud kohustused		870,00	0,00
Kokku võlad ja ettemaksed		139 054,00	307 974,00

Saadud sihtfinantseerimisena kajastuvad seisuga 31.12.2023 ette saadud ja osaliselt kasutamata toetused.

Sihtasutusele Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) eraldas Kultuuriministeeriumi lepinguga nr. 7-7/5030 remondifondi toetust summas 9630 eurot muuseumi sanitaarsõlme avariiremondiks koos liikumispuudega külastajate juurdepääsu loomisega, millest seisuga 31.12.2023 jäi kasutamata 2071 eurot. Toetuse jääki kasutatakse tööde lõpetamiseks 2024.aastal. Lisaks saadi Eesti Kultuurkapitalilt 27.12.2023 toetus summas 340 eurot Ilon Wiklandi 94.sünnipäeva tähistamiseks ja noorte kunstnike tunnustamiseks. Toetuse kasutamine jäi täismahus 2024.aastale. Sihtasutusel Rannarootsi Muuseum (tütarettevõtte) on erinevate projektide sihtfinantseerimise jääke summas 40790 eurot. Suurema enamuse jäägist moodustavad välismaised (Rootsi) annetused ja toetused muuseumi arendustegevusteks.

Lisa 8. Laenukohustised

	31.12.2023	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Kapitalirendi kohustised						
Linnaekskursioonirongi kapitalirent	4 637,00	4 637,00	0,00	0,00	2,50	24.05.2024
Kokku kapitalirendi kohustised	4 637,00	4 637,00	0,00	0,00		
Kokku laenukohustised	4 637,00	4 637,00	0,00	0,00		

	31.12.2022	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi			Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1-5 aasta jooksul	üle 5 aasta		
Kapitalirendi kohustised						
Linnaekskursioonirongi kapitalirent	15 569,00	10 932,00	4 637,00	0,00	2,50	24.05.2024
Kokku kapitalirendi kohustised	15 569,00	10 932,00	4 637,00	0,00		
Kokku laenukohustised	15 569,00	10 932,00	4 637,00	0,00		

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus

	31.12.2023	31.12.2022
Masinad ja seadmed	4 667,00	18 667,00
	4 667,00	18 667,00

Laenukohustisena kajastub aruandes sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) 2019.aastal kapitalirendi korras soetatud linnaekskursiooni rong GOPO LOCO Road Trains Tschu-Tschu. Komplekti kuulub vedur koos kahe vaguniga. Kapitalirendilepingu lõpptähtaeg on 24.05.2024.

Lisa 9. Maksude ettemaksed ja maksuvõlad

	31.12.2023		31.12.2022	
	ettemaks	maksuvõlg	ettemaks	maksuvõlg
Ettevõtte tulumaks		220,00		342,00
Käibemaks	4 642,00		30 070,00	
Üksikisiku tulumaks		12 210,00		9 936,00
Sotsiaalmaks		22 795,00		20 135,00
Kohustuslik kogumispension		680,00		561,00
Töötuskindlustusmaksed		1 303,00		1 061,00
Ettemaksukonto jääk	22 599,00		22 267,00	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	27 241,00	37 208,00	52 337,00	32 035,00

Lisa 10. Võlad töövõtjatele

	31.12.2023	31.12.2022
Töötasude kohustis	1 735,00	0,00
Puhkusetasude kohustis	9 497,00	8 535,00
Võlad töövõtjatele majanduskulude eest	105,00	116,00
Kokku võlad töövõtjatele	11 337,00	8 651,00

Lisa 11. Tulu ettevõtlusest

	2023	2022
Tulud piletimüügist	333 250,00	281 338,00
Tulud meenete ja trükiste müügist	57 678,00	54 667,00
Muud tulud majandustegevusest	95 132,00	95 095,00
Kokku tulu ettevõtlusest	486 060,00	431 100,00

Muude tuludena majandustegevusest kajastuvad tulud edasiantavatest kommunaalteenustest, tulud giiditeenuse osutamisest, teemapäevade korraldamisest, toitlustusteenusest, ruumide kasutada andmisest ning bussifirmade peatusetasud.

Lisa 12. Annetused ja toetused

	2023	2022
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	74 046,00	158 886,00
Sihtfinantseerimine põhivarade soetamiseks	29 440,00	301 354,00
Mittesihotstarbelised annetused ja toetused	825 336,00	886 853,00
Kokku annetused ja toetused	928 822,00	1 347 093,00
sh eraldi riigieelarvest	727 466,00	1 064 851,00
sh eraldi kohaliku omavalitsuse eelarvest	168 000,00	168 978,00
sh välistoetajad	33 000,00	111 040,00
sh muud toetajad	357,00	2 225,00
Rahalised ja mitterahalised annetused	928 822,00	1 347 093,00
Rahaline annetus	928 822,00	1 347 093,00
Kokku annetused ja toetused	928 822,00	1 347 093,00

Sihotstarbelisi tulusid oli sihtasutustel 2023.aastal võrreldes 2022.aastaga oluliselt vähem.

Tegevuskulude ja põhivara sihtfinantseerimised 2023.aastal kokku olid summas 103486 eurot.

Sihtfinantseerimise tulud 2022.aastal olid summas 460240 eurot.

Suuremad sihtfinantseerimise tulud 2023.aastal seotud Kultuuriministeeriumi toetustega summas 58329 euro. Kultuuriministeerium toetused olid 2023.aastal peamiselt seotud sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõte) filiaalide A.Laikmaa Majamuuseumi siseruumide remonttööde ja linnusemuusuemi sissepääsupaviljoni avariilise katusekatte vahetusega.

Sihtasutusel Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõte) jätkus rahvusvaheline koostööprojekt „Nidarosist Novgorodi: kultuurid ajaloolistel Püha Olavi teedel“, mille raames vahendati sihtasutusele EMP ja Norra finantsmehhanismist toetust summas 19203 eurot.

Eesti Kultuurkapital on 2023.aastal sihtasutuste väiksemaid projekte finantseerinud summas 6489 euroga.

Mittesihotstarbeliste annetuste ja toetustena kajastub aruandes peamiselt sihtasutuste iga-aastane tegevustoetus summas 824871 eurot. Lisaks sai Sihtasutus Rannarootsi Muuseum (tütarettevõte) 2023.aastal väiksemaid annetusi muuseumi tegevuse toetamiseks kokku summas 465 eurot.

Lisa 13. Jagatud annetused ja toetused

	2023	2022
Sihotstarbelised eraldised	-1 250,00	-1 250,00
Kokku jagatud annetused ja toetused	-1 250,00	-1 250,00

Sihotstarbelise eraldisena kajastub aruandes Iloni joonistusvõistluse laureaatide stipendiumid.

Lisa 14. Mitmesugused tegevuskulud

	2023	2022
Üür ja rent	-16 740,00	-18 082,00
Energia	-94 812,00	-108 729,00
sh elektrienergia	-29 836,00	-45 097,00
sh soojusenergia	-56 279,00	-54 531,00
sh kütus	-8 697,00	-9 101,00
Veevarustusteenus	-2 028,00	-2 084,00
Mitmesugused bürookulud	-71 700,00	-53 092,00
Uurimis- ja arenduskulud	-13 991,00	-9 500,00
Lähetuskulud	-16 031,00	-11 098,00
Koolituskulud	-1 569,00	-2 064,00
Riiklikud ja kohalikud maksud	-2 208,00	-1 682,00
Tegevuskulude käibemaksukulu	-6 184,00	-12 226,00
Museaalidega seotud kulud	-5 544,00	-5 293,00
Üritustega korraldamisega seotud kulud	-107 845,00	-98 142,00
Inventari kulud	-40 655,00	-35 302,00
Muud sõidukite kulud	-12 308,00	-13 732,00
Jooksev remont ja korrashoiuteenused	-18 868,00	-86 233,00
Muud kommunaalteenused ja kinnistu kulud	-120 401,00	-89 422,00
Kokku mitmesugused tegevuskulud	-530 884,00	-546 681,00

Majanduskulud 2023.aastal on enamikes kululõigetes võrreldes 2022.aastaga samal tasemel. Suurem muutus real „Muud kommunaalteenused ja kinnistu kulud“ on peamiselt seotud korrashoiuteenuse kallinemisega. Sihtasutuse Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõte) osaihinguga Rannavesi Ehitus sõlmitud teenuslepe kuutasu kallines näiteks 1,47 korda. 2022.aastal oli kuu kulu 1550 euro, 2023.aastal 3829 eurot (käibemaksuta).

Real „Tegevuskulude käibemaksukulu“ tehtud kululiikide esitluses parandus 2022.aasta andmetes. 2022.a. andmetest oli tegevuskulude käibemaksukulu (12 226 eurot) kululiigina jäänud eraldi välja toomata, kuigi „Mitmesuguste tegevuskulude“ kogusummas (546 681 eurot) see sisaldus.

Lisa 15. Tööjõukulud

	2023	2022
Palgakulu	-728 209,00	-596 630,00
Sotsiaalmaksud	-244 598,00	-200 187,00
Erisoodustused	-5 721,00	-4 610,00
Kokku tööjõukulud	-978 528,00	-801 427,00
Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale	37	34

Täistööajale taandatult oli 2023.aastal sihtasutustes (emaettevõte ja tütarettevõte) kokku töötajaid ametikohtade gruppide lõikes järgmiselt: 2 juhatuse liiget, 4 juhti, 1 tippspetsialisti, 2 keskastme spetsialisti ja 10 abitöötajat-töölist ja 18 kõrgharidusega kultuuritöötajat.

Erisoodustusena kajastatakse tööga otseselt mitteseotud kulutusi töötajatele nagu hooaja lõpetamise ja muud ühisüritused ning jõulupeod töötajatele, töötajate lastele.

Lisa 16. Muud finantstulud ja -kulud

	2023	2022
Intressikulu kapitalirendilt	-582,00	-591,00
Intressikulu arvelduskrediidilt riigikassas	13 204,00	651,00
Kokku muud finantstulud ja -kulud	12 622,00	60,00

Lisa 17. Seotud osapooled

Saldod seotud osapoolte rühmade lõikes

	2023		2022	
	Nõuded	Kohustised	Nõuded	Kohustised
Asutajad ja liikmed	5012		3577	

Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad

	2023		2022	
	Ostud	Müügid	Ostud	Müügid
Asutajad ja liikmed		19614		20213
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	704	370	117	833

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused

	2023	2022
Arvestatud tasu	82 249,00	79 367,00
lähetuse kulud	2 851,00	1 707,00
muud kulud	439,00	361,00
Kokku	87 539,00	81 435,00

Sihtasutusel Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (emaettevõtte) on kaks asutajat. Asutajateks on Kultuuriministeeriumi ja Haapsalu Linnavalitsus. Sihtasutuse Rannarootsi Muuseum (tütarettevõtte) asutajaks on Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid ja Haapsalu Linnavalitsus. Sihtasutuste jaoks soodustatud isikuteks on nõukogu ja juhatuse liikmed.

Juhatusel liikmetele arvestatud tasud kokku 2023.aastal oli 69445 eurot. Seal hulgas maksti 2023.aastal juhatuse liikmetele tulemustasu kokku summas 6600 eurot. Nõukogule arvestatud tasud 2023.aastal kokku olid 14804 eurot.

2023.aastal tasuti juhatuse liikmetele hüvitisi tehtud muude majanduskulude ja lähetuste eest kokku 3290 eurot.

Nõuded seotud osapoolte vahel kajastuvad bilansi real "Nõuded ja ettemaksed" ja lisa 4 real "Ostjatelt laekumata nõuded". Müügid seotud osapooltele on kajastatud tulemiaruanDES real "Tulud ettevõtlusest" ja ostud tulemiaruanDES real "Mitmesugused tegevuskulud" ning lisa 14 real „Ürituste korraldamisega seotud kulud“. Müükidena seotud osapooltele kajastub kaupade müük ja teenuste osutamine, ostudena kajastatakse soetatud kaupu ja saadud teenuseid.

Seotud osapooltena on kajastatud AS Haapsalu Linnamajanduse, SA Läänemaa ja Haapsalu Linnavalitsuse käivet 2023.aastal. Nende organisatsioonide kõrgema juhtkonna ja tegevjuhtkonna liikmed on sihtasutuse nõukogu ja juhatuse liikmed. Sihtasutuse tehingud seotud isikutega olid 2023.aastal kõik tehtud tavaturutingimustel.

Lisa 18. Emaettevõtte põhjaruanded

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) bilanss

	31.12.2023	31.12.2022
Varad		
Käibevara		
Raha	17 542,00	326 324,00
Nõuded ja ettemaksed	58 431,00	97 303,00
Varud	26 087,00	36 677,00
Kokku käibevarad	102 060,00	460 304,00
Põhivara		
Materiaalne põhivara	4 936 313,00	5 252 255,00
Kokku põhivarad	4 936 313,00	5 252 255,00
Kokku varad	5 038 373,00	5 712 559,00
Kohustised ja netovara		
Kohustised		
Lühiajalised kohustised		
Võlad ja ettemaksed	85 157,00	263 524,00
Laenukohustised	4 637,00	10 932,00
Kokku lühiajalised kohustised	89 794,00	274 456,00
Pikaajalised kohustused		
Laenukohustused	0,00	4 637,00
Kokku pikaajalised kohustised	0,00	4 637,00
Kokku kohustised	89 794,00	279 093,00
Netovara		
Sihtkapital nimiväärtuses	1 064 598,00	1 064 598,00
Eelmiste perioodide akumulieeritud tuleml	4 368 868,00	4 320 473,00
Aruandeaasta tuleml	-484 887,00	48 395,00
Kokku netovara	4 948 579,00	5 433 466,00
Kokku kohutised ja netovara	5 038 373,00	5 712 559,00

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) tulemiaruanne

	2023	2022
Tulud		
Annetused ja toetused	755 557,00	1 159 738,00
Tulud ettevõtlusest	439 472,00	385 243,00
Kokku tulud	1 195 029,00	1 544 981,00
Kulud		
Jagatud annetused ja toetused	-1 250,00	-1 250,00
Mitmesugused tegevuskulud	-483 217,00	-468 665,00
Tööjõukulud	-814 164,00	-656 244,00
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-389 913,00	-370 353,00
Kokku kulud	-1 688 544,00	-1 496 512,00
Põhitegevuse tulem	-493 515,00	48 469,00
Muud finantstulud ja -kulud	8 628,00	-74,00
Aruandeaasta tulem	-484 887,00	48 395,00

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) rahavoogude aruanne

	2023	2022
Rahavood põhitegevusest		
Laekunud annetused ja toetused	664 871,00	737 847,00
Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest	438 132,00	385 192,00
Väljamaksed annetusteks ja toetusteks	-1 250,00	-1 250,00
Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest	-456 531,00	-338 678,00
Väljamaksed töötajatele	-807 035,00	-671 554,00
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	76 987,00	49 047,00
Kokku rahavood põhitegevusest	-84 826,00	160 604,00
Rahavood investeerimistegevusest		
Tasutud materiaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-217 426,00	-347 035,00
Laekumised sihtotstarbelistest tasudest, annetustest, toetustest	0,00	218 368,00
Muud laekumised investeerimistegevusest	4 983,00	0,00
Kokku rahavood investeerimistegevusest	-212 443,00	-128 667,00
Rahavood finantseerimistegevusest		
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-10 931,00	-10 658,00
Makstud intressid	-582,00	-591,00
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-11 513,00	-11 249,00
Kokku rahavood	-308 782,00	20 688,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	326 324,00	305 636,00
Raha ja raha ekvivalentide muutus	-308 782,00	20 688,00
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	17 542,00	326 324,00

SA Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid
Konsolideeritud majandusaasta aruanne 2023

SA Haapsalu ja Läänemaa (emaettevõtte) netovara muutuste aruanne

	Sihtkapital	Akumuleeritud tulem	Kokku netovara
31.12.2017	1 064 598,00	1 113 964,00	2 178 562,00
Aruandeaasta tulem		2 030 244,00	2 030 244,00
31.12.2018	1 064 598,00	3 144 208,00	4 208 806,00
Aruandeaasta tulem		1 680 501,00	1 680 501,00
31.12.2019	1 064 598,00	4 824 709,00	5 889 307,00
Aruandeaasta tulem		-240 281,00	-240 281,00
31.12.2020	1 064 598,00	4 584 428,00	5 649 026,00
Aruandeaasta tulem		-263 955,00	-263 955,00
31.12.2021	1 064 598,00	4 320 473,00	5 385 071,00
Aruandeaasta tulem		48 395,00	48 395,00
31.12.2022	1 064 598,00	4 368 868,00	5 433 466,00
Aruandeaasta tulem		-484 887,00	-484 887,00
31.12.2023	1 064 598,00	3 883 981,00	4 948 579,00

Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 13.03.2024

Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (registrikood: 90012432) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
ANTON PÄRN	Juhatuse liige	13.03.2024

SÕLTUMATU VANDEAUDIITORI ARUANNE

Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid nõukogule

Arvamus

Oleme auditeerinud Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid ja tema tütarettevõtja (grupp) konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet, mis sisaldab konsolideeritud bilanssi seisuga 31.12.2023 ning konsolideeritud tulemiaruanne, konsolideeritud rahavoogude aruannet ja konsolideeritud netovara muutuste aruannet eeltoodud kuupäeval lõppenud aasta kohta ja konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande lisasid, sealhulgas märkimisväärsete arvestuspõhimõtete kokkuvõtet.

Meie arvates kajastab kaasnev konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne kõigis olulistest osades õiglaselt grupi konsolideeritud finantsseisundit seisuga 31.12.2023 ning sellel kuupäeval lõppenud aasta konsolideeritud finantstulemust ja konsolideeritud rahavoogusid kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga.

Arvamuse alus

Viisime auditi läbi kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti). Meie kohustusi vastavalt nendele standarditele kirjeldatakse täiendavalt meie aruande osas „Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga”. Me oleme grupist sõltumatud kooskõlas kutseliste arvestuseksperptide eetikakoodeksiga (Eesti) (sh sõltumatuse standardid), ja oleme täitnud oma muud eetikaalased kohustused vastavalt nendele nõuetele. Me usume, et auditi tõendusmaterjal, mille oleme hankinud, on piisav ja asjakohane aluse andmiseks meie arvamusel.

Muu informatsioon

Juhtkond vastutab muu informatsiooni eest. Muu informatsioon hõlmab tegevusaruannet, kuid ei hõlma konsolideeritud raamatupidamise aastaaruannet ega meie vandeauditori aruannet. Meie arvamus konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kohta ei hõlma muud informatsiooni ja me ei tee selle kohta mingis vormis kindlustandvat järeldust.

Seoses meie konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga on meie kohustus lugeda muud informatsiooni ja kaaluda seda tehes, kas muu informatsioon lahkneb oluliselt konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandest või meie poolt auditi käigus saadud teadmistest või tundub muul viisil olevat oluliselt väärkajastatud.

Kui me teeme tehtud töö põhjal järelduse, et muu informatsioon on oluliselt väärkajastatud, oleme kohustatud sellest faktist aru andma. Meil ei ole sellega seoses millegi kohta aru anda.

Juhtkonna ja nende, kelle ülesandeks on valitsemine, kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandega

Juhtkond vastutab konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamise ja õiglase esitamise eest kooskõlas Eesti finantsaruandluse standardiga ja sellise sisekontrolli eest, nagu juhtkond peab vajalikuks, et võimaldada kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamist.

Konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande koostamisel on juhtkond kohustatud hindama grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana, esitama infot, kui see on asjakohane, tegevuse jätkuvusega seotud asjaolude kohta ja kasutama tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi, välja arvatud juhul, kui juhtkond kavatseb kas grupi likvideerida või tegevuse lõpetada või tal puudub sellele realistlik alternatiiv.

Need, kelle ülesandeks on valitsemine, vastutavad grupi raamatupidamise aruandlusprotsessi üle järelevalve teostamise eest.

Vandeauditori kohustused seoses konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande auditiga

Meie eesmärk on saada põhjendatud kindlus selle kohta, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne tervikuna on kas pettusest või veast tulenevate oluliste väärkajastamisteta, ja anda välja vandeauditori aruanne, mis sisaldab meie arvamus. Põhjendatud kindlus on kõrgetasemeline kindlus, kuid see ei taga, et olulise väärkajastamise eksisteerimisel see kooskõlas rahvusvaheliste auditeerimise standarditega (Eesti) läbiviidud auditi käigus alati avastatakse. Väärkajastamised võivad tuleneda pettusest või veast ja neid peetakse oluliseks siis, kui võib põhjendatult eeldada, et need võivad üksikult või koos mõjutada majanduslikke otsuseid, mida kasutajad konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande alusel teevad.

Kasutame auditeerides vastavalt rahvusvaheliste auditeerimise standarditele (Eesti) kutsealast otsustust ja säilitame kutsealase skeptitsismi kogu auditi käigus. Me teeme ka järgmist:

- teeme kindlaks ja hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande kas pettusest või veast tuleneva olulise väärkajastamise riskid, kavandame ja teostame auditiprotseduuri vastuseks nendele riskidele ning hangime piisava ja asjakohase auditi tõendusmaterjali, mis on aluseks meie arvamusel. Pettusest tuleneva olulise väärkajastamise mittevastamise risk on suurem kui veast tuleneva väärkajastamise puhul,

sest pettus võib tähendada salakokkulepet, võltsimist, info esitamata jätmist, vääresitiste tegemist või sisekontrolli eiramist;

- omandame arusaamise auditi puhul asjassepuutuvast sisekontrollist, et kavandada nendes tingimustes asjakohaseid auditiprotseduure, kuid mitte arvamuse avaldamiseks grupi sisekontrolli tulemuslikkuse kohta;
- hindame kasutatud arvestuspõhimõtete asjakohasust ning juhtkonna arvestushinnangute ja nendega seoses avalikustatud info põhjendatust;
- teeme järelduse juhtkonna poolt tegevuse jätkuvuse arvestuse alusprintsipi kasutamise asjakohasuse kohta ja saadud auditi tõendusmaterjali põhjal selle kohta, kas esineb olulist ebakindlust sündmuste või tingimuste suhtes, mis võivad tekitada märkimisväärset kahtlust grupi suutlikkuses jätkata jätkuvalt tegutsevana. Kui me teeme järelduse, et eksisteerib oluline ebakindlus, oleme kohustatud juhtima vandeaudiitori aruandes tähelepanu konsolideeritud raamatupidamise aastaaruandes selle kohta avalikustatud infole või kui avalikustatud info on ebapiisav, siis modifitseerima oma arvamust. Meie järeldused põhinevad vandeaudiitori aruande kuupäevani saadud auditi tõendusmaterjalil. Tulevased sündmused või tingimused võivad siiski kahjustada grupi suutlikkust jätkata jätkuvalt tegutsevana;
- hindame konsolideeritud raamatupidamise aastaaruande üldist esitusviisi, struktuuri ja sisu, sealhulgas avalikustatud informatsiooni, ning seda, kas konsolideeritud raamatupidamise aastaaruanne esitab aluseks olevaid tehinguid ja sündmusi viisil, millega saavutatakse õiglane esitusviis.
- hangime grupi majandusüksuste või äritegevuste finantsteabe kohta piisava asjakohase tõendusmaterjali, et avaldada arvamus grupi konsolideeritud finantsaruannete kohta. Me vastutame grupiauditi juhtimise, järelevalve ja läbiviimise eest. Me oleme ainuvastutavad oma auditiarvamuse eest.

Me vahetame nendega, kelle ülesandeks on valitsemine, infot muu hulgas auditi planeeritud ulatuse ja ajastuse ning märkimisväärsete auditi tähelepanekute kohta, sealhulgas mis tahes sisekontrolli märkimisväärsete puuduste kohta, mille oleme tuvastanud auditi käigus.

/digitaalselt allkirjastatud/

Merike Kiisk

Vandeaudiitori number 117

AMC Audit OÜ

Auditiorettevõtja tegevusloa number 34

Priisle tee 8-62, Tallinn, Harju maakond, 13914

18.03.2024

Audiitorite digitaalallkirjad

Sihtasutus Haapsalu ja Läänemaa Muuseumid (registrikood: 90012432) 01.01.2023 - 31.12.2023 majandusaasta aruandele lisatud audiitori aruande on digitaalselt allkirjastanud:

Allkirjastaja nimi	Allkirjastaja roll	Allkirja andmise aeg
MERIKE KIISK	Vandeaudiitor	18.03.2024

Tegevusalad

Tegevusala	EMTAK kood	Põhitegevusala
Muuseumide tegevus	91021	Jah

Sidevahendid

Liik	Sisu
Telefon	+372 4737065
E-posti aadress	info@salm.ee
Veebilehe aadress	www.salm.ee